

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2022/2561

(2022. gada 14. decembris)

par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību (kodifikācija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/59/EK ⁽³⁾ ir vairākas reizes ⁽⁴⁾ būtiski grozīta. Skaidrības labad un praktisku apsvērumu dēļ minētā direktīva būtu jākodificē.
- (2) Komisija 2011. gada 28. marta baltajā grāmatā "Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu – virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu" izklāstījusi "nulles vizijas" mērķi, kas paredz, ka līdz 2050. gadam bojā gājušo skaitam satiksmes negadījumos Savienībā vajadzētu būt tuvu nullei.
- (3) Paziņojumā par ceļu satiksmes drošības politikas ievirzēm 2011.–2020. gadam "Virzoties uz Eiropas ceļu satiksmes drošības telpu: satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam" Komisija ierosināja mērķi jau laikā no 2010. līdz 2020. gadam vēl uz pusi samazināt bojā gājušo skaitu satiksmes negadījumos Savienībā. Šā mērķa sasniegšanai Komisija noteica septiņus stratēģiskos mērķus, tostarp uzlabot ceļu satiksmes dalībnieku izglītošanu un apmācību un neaizsargātāko ceļu satiksmes dalībnieku aizsardzību.
- (4) Eiropadome 2014. gada 23.–24. oktobrī noteica saistošu mērķrādītāju līdz 2030. gadam visas ekonomikas mērogā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gadu. Šis emisiju samazināšanas mērķrādītājs palīdzēs sasniegt ar Parīzes nolīgumu, kas 2015. gadā pieņemts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ⁽⁵⁾ ietvaros, noteiktos ilgtermiņa mērķus, un visām ekonomikas nozarēm būtu jādod ieguldījums tā sasniegšanai. Transporta nozarē ir vajadzīga visaptveroša pieeja, lai veicinātu

⁽¹⁾ OV C 155, 30.4.2021., 78. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2022. gada 22. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 8. decembra lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/59/EK (2003. gada 15. jūlijs) par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Padomes Direktīvas 91/439/EEK grozīšanu un Padomes Direktīvas 76/914/EEK atcelšanu (OV L 226, 10.9.2003., 4. lpp.).

⁽⁴⁾ Sk. IV pielikuma A daļu.

⁽⁵⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

emisiju samazināšanu un energoefektivitāti. Būtu jāpanāk progress virzībā uz mazemisiju mobilitāti, tostarp veicot pētījumus un ieviešot jau tagad pieejamās tehnoloģijas. Transportlīdzekļu vadītāji ir atbilstoši jāapmāca, kā braukt pēc iespējas efektīvāk.

- (5) Lai vadītāji varētu izpildīt prasības attiecībā uz autotransporta tirgu, Savienības noteikumi par autotransporta vadītāju minimālo apmācības līmeni jāpiemēro visiem vadītājiem neatkarīgi no tā, vai tie brauc kā pašnodarbināti vai algoti darbinieki un vai uz pašu rēķina vai veicot komercpārvaldījumus.
- (6) Savienības noteikumiem par autotransporta vadītāju minimālo apmācības līmeni jātiecas nodrošināt, ka vadītāja vai vadītājas kvalifikācija atbilst standartam, kas ļauj viņam vai viņai piekļūt transportlīdzekļa vadīšanai un vadīt transportlīdzekli.
- (7) Konkrētāk, pienākums iegūt sākotnējo kvalifikāciju un saņemt periodisku apmācību ir noteikts, lai uzlabotu satiksmes drošību un vadītāja drošību, tostarp tādu darbību laikā, kas tiek veiktas tad, kad transportlīdzeklis ir apturēts. Turklāt mūsdienu vadītāja profesijas būtībai jābūt tādai, kas izraisa jauniešos interesi par šo profesiju, veicinot jaunu vadītāju pieņemšana darbā, kad to trūkst.
- (8) Lai nepieļautu nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, šo direktīvu jāattiecina uz transportlīdzekļa vadīšanu, ko veic gan dalībvalstu pilsoņi, gan trešo valstu pilsoņi, kurus nodarbina vai izmanto dalībvalstī reģistrēts uzņēmums.
- (9) Respektējot Savienības tiesību principus, šo direktīvu vēlams nepiemērot attiecībā uz transportlīdzekļu vadītājiem, kas parasti veic pārvadājumus, ja uzskata, ka satiksmes drošību tas ietekmēs mazāk vai ja šīs direktīvas prasības uzliktu nesamērīgu ekonomisko vai sociālo slogu.
- (10) Daži atbrīvojumi ir jānosaka attiecībā uz situācijām, kad transportlīdzekļa vadīšana nav vadītāja pamatdarbība un kad būtu nesamērīgs slogs prasīt transportlīdzekļu vadītājiem, lai tie nodrošinātu atbilstību šīs direktīvas prasībām. Parasti transportlīdzekļa vadīšanu neuzskata par vadītāja pamatdarbību, ja tā aizņem mazāk nekā 30 % no darba laika mēnesī.
- (11) Ja transportlīdzekļa vadīšana notiek reti, lauku rajonos un ar to nodarbojas vadītāji, kuri veic piegādes savai uzņēmējdarbībai, būtu jāpiemēro atbrīvojumi ar noteikumu, ka joprojām tiek nodrošināta ceļu satiksmes drošība. Ņemot vērā atšķirīgos apstākļus Savienības lauku apvidos, proti, ģeogrāfijas, klimata un iedzīvotāju blīvuma ziņā, dalībvalstīm būtu jādod rīcības brīvība noteikt, vai šādu transportlīdzekļa vadīšanu var uzskatīt par gadījuma rakstura vadīšanu un vai šāds atbrīvojums ietekmē ceļu satiksmes drošību, piemēram, ņemot vērā ceļa veidu, satiksmes apjomu vai neaizsargātu satiksmes dalībnieku klātbūtni.
- (12) Tā kā Savienībā tie attālumi, kas darba gaitā veicami lauksaimniecībā, dārzkopībā, mežsaimniecībā, lauksaimniecībā un zivsaimniecībā strādājošām personām, kuras ir atbrīvotas no šīs direktīvas, ir dažādi, būtu jāļauj dalībvalstīm ar valsts tiesību aktiem noteikt tādus maksimālos pieļaujamus attālumus, kurus aprēķina no uzņēmuma bāzes vietas un uz kuriem attiecas atbrīvojumi.
- (13) Lai panāktu, ka vadītājs vai vadītāja izpilda savus pienākumus, dalībvalstis izdod vadītājam arodprasmes apliecību (APA), apliecinot viņa vai viņas sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu vai periodisku apmācību.
- (14) Dalībvalstīm jābūt iespējai izvēlēties starp vairākām iespējām, lai palīdzētu īstenot noteikumus, kas saistīti ar sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu.
- (15) Lai saglabātu savu vadītāja kvalifikāciju, esošajiem vadītājiem jāuzņemas pienākums gūt periodisku apmācību prasmēs, kas ir būtiskas profesijai.
- (16) Tiem vadītājiem, kuri ir atbrīvoti no sākotnējās kvalifikācijas prasības, minēto atbrīvojumu saglabājot, tomēr būtu pienākums piedalīties periodiskā apmācībā, lai nodrošinātu, ka viņu darbam svarīgas zināšanas ir atjauninātas.

- (17) Izpildāmo prasību minimums sākotnējās kvalifikācijas iegūšanā un periodiskās apmācībās attiecas uz drošības noteikumiem, kas jāievēro transportlīdzekļa vadīšanas un stāvēšanas laikā. Droša vadīšanas apgūšana (briesmu paredzēšana, citu satiksmes dalībnieku respektēšana), kas apvienota ar racionālu degvielas patēriņu, pozitīvi jāietekmē sabiedrību un pašu autotransporta nozari.
- (18) Šī direktīva nedrīkst skart tiesības, ko ieguvis vadītājs, kuram ir bijusi vadītāja apliecība, kas vajadzīga, lai veiktu transportlīdzekļa vadīšanu pirms dienas, kura noteikta, lai saņemtu APA, kas apliecina attiecīgo sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu vai periodisku apmācību.
- (19) Tikai mācību centri, ko apstiprinājušas dalībvalstu kompetentās iestādes, var organizēt mācības, kas noteiktas sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai un periodiskai apmācībai. Lai nodrošinātu šādu apstiprināto centru mācību kvalitāti, kompetentajām iestādēm jānosaka vienoti kritēriji to apstiprināšanai, tostarp vispārārtzītu augsta līmeņa profesionālisma kritēriju.
- (20) Ne tikai dalībvalstu kompetentajām iestādēm, bet arī visām to izraudzītajām organizācijām jābūt atbildīgām par to eksāmenu organizēšanu, kas paredzēti saistībā ar sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību. Ņemot vērā šīs direktīvas svarīgumu satiksmes drošības un konkurences apstākļu vienlīdzības ziņā, dalībvalstu kompetentajām iestādēm jāpārbauga šādi eksāmeni.
- (21) Dalībvalstīm jānosaka, ka piecu gadu laikā pēc sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinošas APA izdošanas dienas vai pēc termiņa, kas noteikts dažiem vadītājiem iegūto tiesību apstiprinājumam, pabeidzama pirmā periodiskā apmācība, un jāizdod atbilstoša APA. Jābūt arī iespējai minētos termiņus saīsināt vai pagarināt. Pēc pirmās periodiskās apmācības vadītājam jāsaņem periodiska apmācība reizi piecos gados.
- (22) Lai apliecinātu, ka vadītājs, kas ir dalībvalsts pilsonis, ir kāda šajā direktīvā paredzētās APA turētājs, un lai atvieglotu dažādu APA savstarpēju atzīšanu, dalībvalstīm jānorāda minētajam mērķim paredzētais Savienības kods un tā derīguma termiņš vai nu vadītāja apliecībā, vai vadītāja kvalifikācijas kartē, kas dalībvalstīm savstarpēji atzīstama un kam standarta paraugs ir attēlots šīs direktīvas II pielikumā. Minētajai kartei jāatbilst tām pašām drošības prasībām, kurām vadītāja apliecībai, ņemot vērā ar to piešķirto tiesību svarīgumu attiecībā uz ceļu satiksmes drošību un konkurences apstākļu vienlīdzību.
- (23) Dalībvalstīm sadarbībā ar Komisiju būtu elektroniski jāapmainās ar informāciju par APA. Tām būtu jāizveido nepieciešamā elektroniskā platforma, ņemot vērā Komisijas veiktu izmaksu un ieguvumu analīzi, tajā skaitā attiecībā uz iespēju paplašināt ES vadītāja apliecību tīklu, kas izveidots saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/126/EK⁽⁶⁾. Tas cita starpā ļaus dalībvalstīm viegli piekļūt informācijai par pabeigtu apmācību, kas nav dokumentēta transportlīdzekļa vadītāja apliecībā. Ir svarīgi, lai dalībvalstis un Komisija veiktu centienus attīstīt minēto funkciju ar mērķi pārbaudēs uz ceļiem nodrošināt piekļuvi reāllaikā.
- (24) Ņemot vērā attīstību apmācības un izglītības jomā, kā arī lai palielinātu šīs direktīvas ietekmi uz ceļu satiksmes drošību un apmācības nozīmību vadītājiem, mācībuursos jāaptver temati, kas saistīti ar ceļu satiksmes drošību, piemēram, bīstamības novērtēšana, neaizsargātāko ceļu satiksmes dalībnieku, jo īpaši gājēju, velobraucēju un cilvēku ar ierobežotām pārvietošanās spējām, aizsardzība, ekonomiska braukšana; braukšana ekstremālos laika apstākļos un ar netipiskām kravām. Šajā sakarāursos būtu jāamcās arī par intelektiskām transporta sistēmām, un tie būtu jāpapildina, lai ietu kopsolī ar tehnoloģiju attīstību.
- (25) Būtu jāsniedz skaidrs risinājums, kā dalībvalstīm uzlabot un modernizēt apmācības procesu, apmācībā daļēji izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) rīkus, piemēram, e-apmācību un jauktā tipa mācīšanas, un vienlaikus nodrošinot pienācīgu apmācības kvalitāti. Ir svarīgi, lai, uzlabojot un modernizējot apmācības procesu ar IKT rīku palīdzību, tiktu ņemts vērā tas, ka dažas specifiskas tēmas nevar pienācīgi apgūt ar šādiem mācību rīkiem un ir vajadzīga praktiska apmācība: piemēram, sniega ķēžu uzlikšana, kravas nostiprināšana vai arī cita veida mācību elementi, kur nozīme ir praktiskajai daļai. Praktiskā apmācība var būt braukšana, taču ne tikai tā. Ievērojama daļa no šajā direktīvā paredzētajām apmācībām būtu jāveic apstiprinātā mācību centrā.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām (OV L 403, 30.12.2006., 18. lpp.).

- (26) Lai nodrošinātu saskanību starp dažādiem apmācības veidiem, kas prasīti Savienības tiesību aktos, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam apvienot dažādas apmācības daļas: piemēram, vajadzētu būt iespējai apvienot kursus par bīstamu kravu pārvadāšanu, invaliditātes izpratni vai dzīvnieku pārvadāšanu ar apmācību, kas noteikta šajā direktīvā.
- (27) Lai novērstu to, ka starp dalībvalstīm pastāvošās atšķirīgās prakses dēļ tiek kavēta savstarpējā atzīšana un tiek ierobežotas vadītāju tiesības piedalīties periodiskajās apmācībās dalībvalstī, kurā viņi strādā, dalībvalsts iestādēm būtu jānosaka pienākums izdot vadītāja kvalifikācijas karti šīs direktīvas II pielikumā attēlotā standarta parauga formā, ja pabeigto apmācību vadītāja apliecībā nevar norādīt, kas nodrošinās savstarpējo atzīšanu katram vadītājam, kurš izpildījis šīs direktīvas prasības.
- (28) Tas, ka trešo valstu transportlīdzekļu vadītāji izmanto vadītāju atestātu kā pierādījumu par apmācību prasību izpildi, varētu vadītājiem radīt šķēršļus, kad pārvadātājs atestātu atdod atpakaļ izdevējām iestādēm, jo īpaši, ja minētie vadītāji vēlas sākt darbu citā dalībvalstī. Lai izvairītos no situācijām, kad šādos apstākļos vadītājiem jāatkārto apmācības, sākot jaunu darbu, dalībvalstis būtu jā mudina sadarboties un apmainīties ar informāciju par transportlīdzekļu vadītāju kvalifikāciju.
- (29) Īpaši sertifikācijas noteikumi jānosaka attiecībā uz vadītājiem, uz ko attiecas šī direktīva un kas ir trešo valstu pilsoņi.
- (30) Lai šo direktīvu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz šīs direktīvas I un II pielikuma grozīšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽⁷⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (31) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, noteikt Savienības mēroga standartu, ko piemēro dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai un periodiskai apmācībai, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet autotransporta pārrobežu rakstura un to problēmu dēļ, kuras paredzēts risināt ar šo direktīvu, to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (32) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un minēto direktīvu piemērošanas dienām,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

Šī direktīva attiecas uz transportlīdzekļa vadīšanu, ko veic:

- a) dalībvalsts pilsoņi; un
- b) trešo valstu pilsoņi, ko nodarbina vai izmanto uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī

⁽⁷⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(turpmāk "vadītāji"), kas veic autopārvadājumus Savienībā uz koplietošanas ceļiem, izmantojot:

- transportlīdzekļus, kuru vadīšanai nepieciešama Direktīvā 2006/126/EK definētā C1, C1+E, C vai C + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība,
- transportlīdzekļus, kuru vadīšanai nepieciešama Direktīvā 2006/126/EK definētā D1, D1+E, D vai D + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība.

Šajā direktīvā atsaucies uz vadītāja apliecību kategorijām, kurās ir ietverta pluszīme ("+"), lasa atbilstīgi šīs direktīvas III pielikumā iekļautajai atbilstības tabulai.

2. pants

Atbrīvojumi

1. Šī direktīva neattiecas uz vadītājiem, kas vada transportlīdzekļus:
 - a) kuru maksimālais atļautais ātrums nepārsniedz 45 km/h;
 - b) ko izmanto vai kontrolē valsts bruņotie spēki, civilās aizsardzības dienests, ugunsdzēsības dienests, sabiedriskās kārtības uzturēšanas spēki un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, kad pārvadāšana notiek minētajiem dienestiem noteikto uzdevumu rezultātā;
 - c) kuriem veic braukšanas pārbaudi tehniskās attīstības, remonta vai apkopes mērķiem, vai vadītājiem, kas vada jaunus vai pārbūvētus transportlīdzekļus, kuri vēl nav nodoti ekspluatācijā;
 - d) kuru vadīšanai nepieciešama D vai D1 kategorijas vadītāja apliecība un kurus apkopes personāls bez pasažieriem nogādā līdz tehniskās apkopes centram vai no tā, ja šāds centrs atrodas netālu no tuvākās apkopes bāzes, ko izmanto pārvadātājs, ar nosacījumu, ka transportlīdzekļa vadīšana nav tā vadītāja pamatdarbība;
 - e) ko izmanto ārkārtas situācijās vai kas paredzēti glābšanas uzdevumu veikšanai, tostarp transportlīdzekļus, ko izmanto humānās palīdzības kravu nekomerciāliem pārvadājumiem;
 - f) ko izmanto, apmācot transportlīdzekļa vadīšanā un eksaminējot jebkuru personu, kas vēlas iegūt vadītāja apliecību vai arodprasmes apliecību (APA), kā noteikts 6. pantā un 8. panta 1. punktā, ja šos transportlīdzekļus neizmanto kravu un pasažieru komerciāliem pārvadājumiem;
 - g) ko izmanto nekomerciāliem pasažieru vai kravu pārvadājumiem;
 - h) ar ko pārvadā materiālus, iekārtas vai tehniku, kuru vadītāji izmantos sava darba ietvaros, ja transportlīdzekļu vadīšana nav vadītāja pamatdarbība.

Attiecībā uz pirmās daļas f) apakšpunktu šī direktīva neattiecas uz personām, kuras vēlas iegūt vadītāja apliecību vai APA, kā noteikts 6. pantā un 8. panta 1. punktā, ja minētās personas piedalās transportlīdzekļa vadīšanas papildu apmācībā darbavietā, taču ar noteikumu, ka šīs personas pavada cita persona, kurai ir APA, vai braukšanas instruktors, tās kategorijas transportlīdzeklim, kuru izmanto minētajā apakšpunktā izklāstītajam nolūkam.

2. Šo direktīvu nepiemēro, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - a) transportlīdzekļu vadītāji lauku apvidos veic pārvadājumus savas uzņēmējdarbības vajadzībām;
 - b) vadītāji nesniedz transporta pakalpojumus;
 - c) dalībvalstis uzskata, ka šie pārvadājumi ir gadījuma rakstura un neietekmē satiksmes drošību.

3. Šī direktīva neattiecas uz tādu transportlīdzekļu vadītājiem, kurus izmanto vai nomā bez transportlīdzekļa vadītāja lauksaimniecības, dārzniecības, mežsaimniecības, zemkopības vai zivsaimniecības uzņēmumi, lai pārvadātu ar savu komercdarbību saistītas kravas, izņemot gadījumus, kad pārvadāšana ir daļa no transportlīdzekļa vadītāja pamatdarbības vai pārsniedz valsts tiesību aktos noteikto attālumu no tā uzņēmuma bāzes, kuram pieder transportlīdzeklis vai kurš to nomā.

3. pants

Kvalifikācija un apmācība

1. Transportlīdzekļa vadīšanai, kas minēta 1. pantā, vajadzīga obligātā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana un obligāta periodiska apmācība. Šim nolūkam dalībvalstis paredz:

a) sistēmu sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai

Dalībvalstis izvēlas vienu no divām iespējām:

i) iespēju, kas apvieno nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu.

Saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļas 2.1. punktu šāda veida sākotnējās kvalifikācijas iegūšana ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu noteiktu laiku. To noslēdz eksāmens. Pēc sekmīgas eksāmena nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar APA, kā paredzēts 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

ii) iespēju, kas ietver tikai eksāmenus

Saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļas 2.2. punktu šāda veida sākotnējās kvalifikācijas iegūšana neietver obligātu nodarbību apmeklēšanu, bet tikai teorētiskos un praktiskos eksāmenus. Pēc sekmīgas eksāmenu nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar APA, kā paredzēts 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

Taču dalībvalsts drīkst atļaut vadītājam(-ai) vadīt transportlīdzekli tās teritorijā pirms APA iegūšanas ilgākais trīs gadus, ja viņš vai viņa vismaz sešus mēnešus apmeklē arodmācības šajā valstī. Šo arodmācību sakarā i) un ii) punktā minētos eksāmenus drīkst kārtot pakāpeniski;

b) periodiskas apmācības sistēma

Saskaņā ar I pielikuma 4. iedaļu periodiska apmācība ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu. To apliecina ar 8. panta 1. punktā paredzēto APA.

2. Dalībvalstis var paredzēt arī sistēmu sākotnējās kvalifikācijas paātrinātajai iegūšanai, lai vadītājs drīkstētu vadīt transportlīdzekli gadījumos, kas minēti 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā un b) apakšpunktā un 5. panta 3. punkta a) apakšpunkta i) punktā un b) apakšpunktā.

Saskaņā ar I pielikuma 3. iedaļu sākotnējās kvalifikācijas paātrinātā iegūšana ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu. To noslēdz eksāmens. Pēc sekmīgas eksāmena nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar 6. panta 2. punktā paredzēto APA.

3. Dalībvalstis var atbrīvot vadītājus, kas ieguvuši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1071/2009 (*) paredzēto arodprasmes apliecību, no šā panta 1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā un 2. punktā minētajiem eksāmeniem priekšmetos, kuri ietverti minētajā regulā paredzētajā eksāmenā, un attiecīgā gadījumā – no tiem atbilstošās nodarbību daļas apmeklēšanas.

4. pants

Iegūtās tiesības

No prasības iegūt sākotnējo kvalifikāciju atbrīvo šādus vadītājus:

a) vadītājus, kam ir D1, D1+E, D vai D + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība, kura izdota ne vēlāk kā 2008. gada 9. septembrī;

b) vadītājus, kam ir C1, C1+E, C vai C + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība, kura izdota ne vēlāk kā 2009. gada 9. septembrī.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1071/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK (OV L 300, 14.11.2009., 51. lpp.).

5. pants

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšana

1. Pirms sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas nav nepieciešams iegūt attiecīgo vadītāja apliecību.
2. Kravu pārvadāšanai paredzēta transportlīdzekļa vadītāji drīkst vadīt:
 - a) no 18 gadiem:
 - i) vadītāja apliecībā norādītās C un C + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 1. punktā;
 - ii) vadītāja apliecībā norādītās C1 un C1+E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā;
 - b) no 21 gada – vadītāja apliecībā norādītās C un C + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā.
3. Pasažieru pārvadāšanai paredzēta transportlīdzekļa vadītāji drīkst vadīt:
 - a) no 21 gada:
 - i) vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, lai veiktu regulārus pasažieru pārvadājumus, ja maršruta garums nepārsniedz 50 kilometrus, un vadītāja apliecībā norādītās D1 un D1+E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā.

Dalībvalstis savā teritorijā drīkst atļaut iepriekš minēto kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem vadīt šādus transportlīdzekļus no 18 gadiem, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA;
 - ii) vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA.

Dalībvalstis savā teritorijā drīkst atļaut iepriekš minēto kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem vadīt šādus transportlīdzekļus no 20 gadiem, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA. Šo vecuma ierobežojumu var samazināt līdz 18 gadiem, ja šādus transportlīdzekļus vadītājs vada bez pasažieriem;
 - b) no 23 gadiem – vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir 6. panta 2. punktā minētā APA.
4. Neskarot šā panta 2. punktā noteiktos vecuma ierobežojumus, vadītājus, kuri uzņemas pārvadāt kravas un kuriem ir kāda no šā panta 2. punktā paredzētās kategorijas transportlīdzekļa APA, kas minētas 6. pantā, atbrīvo no šādas APA iegūšanas attiecībā uz jebkuru citu minētajā punktā norādīto kategoriju.

Ar tādiem pašiem nosacījumiem šos noteikumus piemēro attiecībā uz vadītājiem, kas uzņemas pārvadāt pasažierus ar 3. punktā minēto kategoriju transportlīdzekļiem.
5. Vadītājiem, kas uzņemas pārvadāt kravas un kas paplašina vai maina savu darbību, lai pārvadātu pasažierus, vai otrādi, un kam ir 6. pantā paredzētā APA, neprasa atkārtot sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu paredzētās vispārīgās daļas, bet drīzāk tikai tās daļas, kas specifiskas jaunajai kvalifikācijai.

6. pants

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinoša APA

1. APA var piešķirt, lai apliecinātu sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu šādos gadījumos:
 - a) APA, kas piešķirta, pamatojoties uz nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu

Saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu dalībvalstis prasa, lai apmācāmais vadītājs apmeklētu nodarbības mācību centrā, ko kompetentās iestādes apstiprinājušas saskaņā ar I pielikuma 5. iedaļu ("apstiprinātais mācību centrs"). Minētās nodarbības aptver visus priekšmetus, kas minēti I pielikuma 1. iedaļā. Minēto apmācību noslēdz I pielikuma 2. iedaļas 2.1. punktā paredzētā eksāmena veiksmīga nokārtošana. Minēto eksāmenu organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai I pielikuma 1. iedaļā minētajos priekšmetos

apmācāmajiem vadītājiem ir minētajā iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauga eksāmenu un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinošu APA.

b) APA, kas piešķirta, pamatojoties uz eksāmeniem

Saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu dalībvalstis prasa, lai apmācāmais vadītājs nokārtotu teorētiskos un praktiskos eksāmenus, kas minēti I pielikuma 2. iedaļas 2.2. punktā. Minētos eksāmenus organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai visos I pielikuma 1. iedaļā minētajos priekšmetos apmācāmajiem vadītājiem ir minētajā iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauga eksāmenus un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinošu APA.

2. APA var piešķirt, lai apliecinātu sākotnējās kvalifikācijas paātrinātu iegūšanu.

Saskaņā ar 3. panta 2. punktu dalībvalstis prasa apmācāmajiem vadītājiem apmeklēt nodarbības apstiprinātā mācību centrā. Minētās nodarbības aptver visus I pielikuma 1. iedaļā minētos priekšmetus.

Minēto apmācību noslēdz I pielikuma 3. iedaļā paredzētais eksāmens. Minēto eksāmenu organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai I pielikuma 1. iedaļā minētajos priekšmetos apmācāmajam vadītājam ir minētajā iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauga eksāmenu un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas paātrinātu iegūšanu apliecinošu APA.

7. pants

Periodiska apmācība

Periodisku apmācību veido apmācības, ko organizē, lai APA turētāji varētu atjaunot zināšanas, kas ir būtiskas viņu darbā, īpašu vērību veltot ceļu satiksmes drošībai, darba aizsardzībai un tam, kā samazināt braukšanas ietekmi uz vidi.

Minēto apmācību organizē apstiprināts mācību centrs saskaņā ar I pielikuma 5. iedaļu. Apmācību veido teorētiskās mācības, praktiskā apmācība un, ja iespējams, apmācība ar IKT rīkiem vai izmantojot visaugstākās klases simulatorus. Ja vadītājs pāriet uz citu uzņēmumu, ņem vērā iepriekš gūtu periodisku apmācību.

Periodisku apmācību veido, lai padziļināti apgūtu un atkārtotu dažus I pielikuma 1. iedaļā minētos priekšmetus. Tā aptver dažādus priekšmetus, un tajā vienmēr iekļauj vismaz vienu ar ceļu satiksmes drošību saistītu priekšmetu. Apmācības priekšmetos ņem vērā jaunākās norises attiecīgajā juridiskajā un tehnoloģiju jomā un, cik vien iespējams, ņem vērā vadītāja konkrētās apmācības vajadzības.

8. pants

Periodisku apmācību apliecinoša APA

1. Kad vadītājs ir pabeidzis 7. pantā minēto periodisku apmācību, dalībvalsts kompetentās iestādes vai apstiprinātais mācību centrs izdod viņam vai viņai APA, kas apliecina periodisku apmācību pabeigšanu.

2. Pirmo periodisku apmācību saņem 6. pantā minētās APA turētāji – piecu gadu laikā pēc minētās APA izdošanas.

Dalībvalstis, *inter alia*, var samazināt vai pagarināt pirmajā daļā minēto laikposmu, lai tas sakristu ar vadītāja apliecības derīguma termiņu. Šis laikposms tomēr nedrīkst būt īsāks par trim gadiem vai garāks par septiņiem gadiem.

3. Vadītājs, kas pabeidzis pirmo periodisku apmācību, kura minēta 2. punktā, vai saskaņā ar Direktīvas (ES) 2003/59/EK 8. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, tiek periodiski apmācīts ik pēc pieciem gadiem, pirms beidzas APA, kas apliecina periodisku apmācību pabeigšanu, derīguma termiņš.

4. Šīs direktīvas 6. pantā minēto APA vai šā panta 1. punktā minēto APA turētāji un vadītāji, kas minēti 4. pantā, kuri pārtraukuši savu darbu un kuri neatbilst šī panta 1., 2. un 3. punkta prasībām, pirms darba atsākšanas piedalās periodiskā apmācībā.

5. Vadītājus, kas uzņemas pārvadāt kravas vai pasažierus pa autoceļiem un kas pabeiguši periodisko apmācību vienā vai vairākās vadītāja apliecībā norādītajās kategorijās, kas paredzētas 5. panta 2. un 3. punktā, atbrīvo no pienākuma saņemt turpmāku periodisku apmācību jebkurā citā minētajos punktos paredzētajā kategorijā.

9. pants

Apmācību vieta

Vadītāji, kas minēti šīs direktīvas 1. panta a) punktā, iegūst šīs direktīvas 5. pantā minēto sākotnējo kvalifikāciju dalībvalstī, kur ir viņu parastā dzīvesvieta, kas definēta Direktīvas 2006/126/EK 12. pantā.

Vadītāji, kas minēti 1. panta b) punktā, iegūst sākotnējo kvalifikāciju dalībvalstī, kur uzņēmums izveidots, vai dalībvalstī, kura izdevusi tiem darba atļauju.

Vadītāji, kas minēti 1. panta a) un b) punktā, iegūst 7. pantā minēto periodisko apmācību dalībvalstī, kur tiem ir parasta dzīvesvieta, vai dalībvalstī, kurā tie strādā.

10. pants

Savienības kods

1. Uz sākotnējo kvalifikāciju apliecināšanas APA un periodisku apmācību apliecināšanas APA pamata dalībvalstu kompetentās iestādes, ņemot vērā 5. panta 2. un 3. punktu un šīs direktīvas 8. pantu, līdzās attiecīgajam vadītāja apliecības kategorijām norāda saskaņoto Savienības kodu "95", kas paredzēts Direktīvas 2006/126/EK I pielikumā:

— vadītāja apliecībā; vai

— vadītāja kvalifikācijas kartē, kas sagatavota saskaņā ar standarta paraugu, kas attēlots šīs direktīvas II pielikumā.

Ja tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā APA tika saņemta, nevar saskaņoto Savienības kodu norādīt vadītāja apliecībā, tās vadītājam izdod vadītāja kvalifikācijas karti.

Dalībvalsts izdota vadītāja kvalifikācijas karte tiek savstarpēji atzīta. Kad vadītāja kvalifikācijas karti izdod, kompetentās iestādes pārbauda vadītāja apliecības derīgumu attiecīgajai transportlīdzekļa kategorijai.

2. Vadītājam, kas minēts šīs direktīvas 1. panta b) punktā un kas vada transportlīdzekļus, kurus izmanto kravu pārvadāšanai pa autoceļiem, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1072/2009 ⁽⁹⁾ paredzēto vadītāja atestātu ir arī atļauts pierādīt, ka viņam ir kvalifikācija un viņš ir apmācīts, kā noteikts šajā direktīvā, ar noteikumu, ka atestātā ir norādīts Savienības kods "95". Šīs direktīvas nolūkos izdevēja dalībvalsts atestāta piezīmju sadaļā norāda Savienības kodu "95", ja attiecīgais vadītājs ir izpildījis kvalifikācijas prasības un apmācību prasības, kas noteiktas šajā direktīvā.

3. Vadītāju atestātus, kuri nav atzīmēti ar Savienības kodu "95" un kuri izsniegti pirms 2020. gada 23. maija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1072/2009 5. pantu, jo īpaši tā 7. punktu, nolūkā apliecināt atbilstību šajā direktīvā noteiktajām apmācību prasībām, akceptē kā kvalifikācijas pierādījumus līdz to derīguma termiņa beigām.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1072/2009 (2009. gada 21. oktobris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautisko kravu autopārvadājumu tirgum (OV L 300, 14.11.2009., 72. lpp.).

11. pants

Izpildes tīkls

1. Izpildes nolūkos dalībvalstis apmainās ar informāciju par visām izsniegtajām vai atsauktajām APA. Šajā nolūkā dalībvalstis, sadarbojoties ar Komisiju, izstrādā elektronisku tīklu vai paplašina jau pastāvošu tīklu, ņemot vērā Komisijas novērtējumu par izmaksefektīvāko risinājumu.
2. Tīkls var saturēt APA iekļauto informāciju, kā arī informāciju par administratīvajām procedūrām, kas saistītas ar APA.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka personas datu apstrāde tiek veikta tikai un vienīgi nolūkā pārbaudīt atbilstību šai direktīvai, jo īpaši tajā paredzētajām apmācību prasībām, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ⁽¹⁰⁾.
4. Piekļuve tīklam ir droša. Dalībvalstis drīkst piešķirt piekļuvi tikai kompetentajām iestādēm, kas atbild par šīs direktīvas īstenošanu un tās izpildes kontroli.

12. pants

Pielāgošana zinātnes un tehnikas attīstībai

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 13. pantu attiecībā uz I un II pielikuma grozīšanu nolūkā tos pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai.

13. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 12. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2019. gada 26. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 12. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 12. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

14. pants

Atcelšana

Direktīvu 2003/59/EK, kā tā grozīta ar IV pielikuma A daļā minētajiem aktiem, atceļ, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un minēto direktīvu piemērošanas dienām.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu V pielikumā.

15. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

16. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2022. gada 14. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. BEK

I PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ KVALIFIKĀCIJAS IEGŪŠANU UN APMĀCĪBU

1. IEDAĻA

Priekšmetu saraksts

Zināšanām, kas dalībvalstīm jāņem vērā, nosakot vadītāja sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, jāaptver vismaz priekšmetus, kas ir šajā sarakstā. Apmācāmiem vadītājiem jāiegūst zināšanu līmenis un praktiskās iemaņas, kas vajadzīgas, lai pilnīgi droši vadītu attiecīgās vadītāja apliecībā norādītās kategorijas transportlīdzekļus.

Minimālais kvalifikācijas līmenis ir salīdzināms vismaz ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras 2. līmeni, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Ieteikuma ⁽¹⁾ II pielikumā.

1. Prasmju attīstīšana attiecībā uz racionālu braukšanu, ievērojot drošības noteikumus

Visas vadītāja apliecības

- 1.1. Mērķis – lai cik iespējams labi izmantotu transmisiju, zināt tās parametrus:

līknes, kas attiecas uz motora griezes momentu, jaudu un īpatnējo patēriņu, apgriezīenu mērītāja optimālas izmantošanas diapazonu, pārnesumkārbas pārnesumu lietošanas robežu diagrammas.

- 1.2. Mērķis – lai kontrolētu transportlīdzekli, līdz minimumam samazinātu nodilumu un nepieļautu darbības traucējumus, pārzināt drošības ierīču tehniskos parametrus un to vadību:

bremžu un lēninātāja izmantošanas robežas, bremžu un lēninātāja kombinēta izmantošana, ātruma un pārnesuma skaitļa labāka izmantošana, transportlīdzekļa inerces izmantošana, ātruma samazināšanas un bremzēšanas veidu izmantošana, braucot no kalna, rīcība tehniskas kļūmes gadījumā, tādu elektronisku un mehānisku ierīču lietošana kā elektroniskā stabilitātes programma (ESP), uzlabota avārijas bremzēšanas sistēma (AEBS), bremžu pretbloķēšanas sistēma (ABS), vilces vadības sistēmas (TCS) un iebūvētās transportlīdzekļa uzraudzības sistēmas (IVMS), un citas lietošanai apstiprinātas vadītāja palīdzības vai automatizācijas ierīces.

- 1.3. Mērķis – spēja optimizēt degvielas patēriņu:

degvielas patēriņa optimizācija, izmantojot zināšanas un prasmes attiecībā uz 1.1. un 1.2. punktu, satiksmes plūsmas, pienācīgas distances paredzēšanas līdz citiem transportlīdzekļiem nozīmība, un transportlīdzekļa kustības daudzuma izmantošana, vienmērīgs ātrums, laidens braukšanas stils un atbilstošs spiediens riepiņās, kā arī zināšanas par intelektīskām transporta sistēmām, ar kurām uzlabo braukšanas efektivitāti un palīdz plānot maršrutu.

- 1.4. Mērķis – spēja paredzēt un novērtēt riskus ceļu satiksmē un pielāgoties tiem:

apzināties dažādus ceļa, satiksmes un klimatiskos apstākļus un pielāgoties tiem, un paredzēt iespējamus notikumus; saprast to, kā sagatavot un plānot braucienu ekstremālos laika apstākļos; mācēt rīkoties ar attiecīgo drošības aprīkojumu un saprast, kad brauciens būtu jāatliek vai jāatceļ ekstremālu laika apstākļu dēļ; pielāgoties ceļu satiksmes riskiem, tostarp ceļu satiksmē bīstamai uzvedībai vai neuzmanīgai transportlīdzekļa vadīšanai (ko izraisījusi elektronisku ierīču lietošana, ēšana, dzeršana u. tml.); atpazīt bīstamas situācijas, pielāgoties tām un spēt pārvarēt to radīto stresu, jo īpaši saistībā ar transportlīdzekļu lielumu un masu un neaizsargātajiem satiksmes dalībniekiem, tādiem kā gājēji, velobraucēji un motorizēti divu riteņu transportlīdzekļi;

identificēt iespējami bīstamas situācijas un pienācīgi izvērtēt, kā tās var kļūt par situācijām, kad vairs nav iespējams novērst sadursmi, un izvēlēties un veikt darbības, kas uzlabo drošības rezervi tādā mērā, ka no sadursmes tomēr ir iespējams izvairīties gadījumā, ja rodas potenciāli bīstamas situācijas.

Vadītāja apliecības C, C + E, C1, C1+E kategorijai

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikums (2008. gada 23. aprīlis) par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai (OV C 111, 6.5.2008., 1. lpp.).

1.5. Mērķis – prasme piekraut transportlīdzekli, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu:

spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pārnenumkārbas pārnenumu skaitļu izmantošana atbilstīgi transportlīdzekļa noslodzei un ceļa profilam, automātisko transmisijas sistēmu lietošana, transportlīdzekļa vai transportlīdzekļu sastāva kravnesības aprēķināšana, kopējā tilpuma aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs, iepakojuma un palešu veidi;

galvenās nostiprināmo kravu kategorijas, piestiprināšanas un nostiprināšanas paņēmieni, stiprināšanas siksnu izmantošana, nostiprināšanas ierīču pārbaude, pārkraušanas iekārtu izmantošana, brezenta pārvalka uzlikšana un noņemšana.

Vadītāja apliecības D, D + E, D1, D1+E kategorijai

1.6. Mērķis – prasme nodrošināt pasažieriem komfortu un drošību:

garenvirziena kustību un šķērskustību regulēšana, koplietošanas ceļu izmantošana, izvietošanās uz ceļa, laidena bremsēšana, pārkares ievērošana, īpašu infrastruktūru izmantošana (sabiedriskas vietas, paredzētās braukšanas joslas), grūtības apvienot drošu braukšanu ar citiem vadītāja pienākumiem, saskarsme ar pasažieriem, dažu pasažieru grupu īpašas iezīmes (personas ar invaliditāti, bērni).

1.7. Mērķis – prasme piekraut transportlīdzekli, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu:

spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pārnenumkārbas pārnenumu skaitļu izmantošana atbilstīgi transportlīdzekļa noslodzei un ceļa profilam, automātisko transmisijas sistēmu lietošana, transportlīdzekļa vai transportlīdzekļu sastāva kravnesības aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs.

2. Noteikumu piemērošana

Visas vadītāja apliecības

2.1. Mērķis – zināt autotransporta sociālo vidi un to reglamentējošos noteikumus:

maksimālie darba laika posmi, kas raksturīgi transporta nozarei; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 561/2006^(*) un Regulas (ES) Nr. 165/2014^(†) principi, piemērošana un sekas; sodi par tahogrāfa neizmantošanu, nepareizu izmantošanu un neatļautām manipulācijām ar to; zināšanas par autotransporta sociālo vidi: vadītāju tiesības un pienākumi sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas un periodiskas apmācības jomā.

Vadītāja apliecības C, C + E, C1, C1+E kategorijai

2.2. Mērķis – zināt noteikumus, kas reglamentē kravu pārvadājumus:

licences pārvadājumu veikšanai, dokumenti, kam jābūt transportlīdzeklī, noteiktu ceļu izmantošanas aizliegumi, ceļu nodevas, pienākumi, kas noteikti standarta līgumos par kravu pārvadāšanu, pārvadājuma līguma dokumentu sagatavošana, starptautisko pārvadājumu atļaujas, pienākumi, kas noteikti Konvencijā par starptautisko kravu autopārvadājumu līgumu, starptautiskās kravas pavadzīmes sagatavošana, robežu šķērsošana, kravas ekspeditori, īpaši preču pavaddokumenti.

Vadītāja apliecības D, D + E, D1, D1+E kategorijai

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 561/2006 (2006. gada 15. marts), ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr. 2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3820/85 (OV L 102, 11.4.2006., 1. lpp.).

(†) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 165/2014 (2014. gada 4. februāris) par tahogrāfiem autotransportā, ar kuru atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 561/2006, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu (OV L 60, 28.2.2014., 1. lpp.).

2.3. Mērķis – zināt noteikumus, kas reglamentē pasažieru pārvadājumus:

īpašu pasažieru grupu pārvadāšana, drošības aprīkojums autobusos, drošības jostas, transportlīdzekļa noslogojums.

3. Veselības aizsardzība, satiksmes un vides drošība, pakalpojumi, loģistika

Visas vadītāja apliecības

3.1. Mērķis – likt vadītājiem apzināties ceļu satiksmes negadījumu risku un nelaimes gadījumu iespējamību darbā:

nelaimes gadījumu veidi darbā transporta nozarē, ceļus satiksmes negadījumu statistika, negadījumi ar kravas automobiļiem/autobusiem, cilvēku dzīvības, materiālie un finansiālie zaudējumi.

3.2. Mērķis – prasme novērst noziedzību un nelegālo imigrāciju:

vispārīgas ziņas, ietekme uz vadītājiem, preventīvie pasākumi, pārbaudes punktu saraksts, tiesību akti par pārvadātāju atbildību.

3.3. Mērķis – prasme novērst fizisku risku:

ergonomikas principi; riskantas kustības un pozas, fiziskais stāvoklis, manevrēšanas vingrinājumi, individuālā aizsardzība.

3.4. Mērķis – apzināties fizisko un garīgo spēju svarīgumu:

veselīga, sabalansēta uztura lietošanas principi, alkohola, narkotisku vielu vai citu uzvedību ietekmējošu vielu ietekme, noguruma un stresa pazīmes, iemesli, sekas, darba/atpūtas pamata cikla svarīgums.

3.5. Mērķis – spēja novērtēt avārijas situācijas:

izturēšanās avārijas situācijās: situācijas novērtēšana, izvairīšanās no sarežģījumiem negadījumā, palīdzības izsaukšana, palīdzība cietušajiem un pirmās palīdzības sniegšana, reakcija ugunsgrēka gadījumā, kravas automobilī esošu personu/autobusa pasažieru evakuācija; visu pasažieru drošība; reakcija agresijas gadījumā; negadījuma protokola sagatavošanas pamatprincipi.

3.6. Mērķis – prasme atbilstoši rīkoties, palīdzot veidot pozitīvu uzņēmuma tēlu:

vadītāja rīcība un uzņēmuma tēls: vadītāja sniegto pakalpojumu standarta svarīgā loma uzņēmuma darbā, vadītāja pienākumi, cilvēki, ar ko vadītājam būs darīšana, transportlīdzekļa apkope, darba organizācija, domstarpību saimnieciskās un finansiālās sekas.

Vadītāja apliecības C, C + E, C1, C1+E kategorijai

3.7. Mērķis – zināt kravu autopārvadājumu ekonomisko vidi un tirgus organizāciju:

autotransports attiecībā pret citiem transporta veidiem (konkurence, nosūtītāji), dažādas autotransporta darbības (komercpārvadājumi, pašpārvadājumi, transporta palīgdarbības), transporta uzņēmumu un transporta palīgdarbību galveno veidu organizācija, dažādas transporta specializācijas (autocisterna, kontrolēta temperatūra, bīstamās kravas, dzīvnieku pārvadāšana utt.), pārmaiņas nozarē (sniegto pakalpojumu dažādošana, pārvadājumi pa dzelzceļu un autoceļiem, apakšuzņēmuma līgumi utt.).

Vadītāja apliecības D, D + E, D1, D1+E kategorijai

3.8. Mērķis – zināt pasažieru autopārvadājumu ekonomisko vidi un tirgus organizāciju:

pasažieru autopārvadājumi attiecībā pret citiem pasažieru pārvadājumu veidiem (dzelzceļš, privātā automašīna), dažādas autotransporta darbības, kas ietver pasažieru autopārvadājumus, izpratne par invaliditāti, robežu šķērsošana (starptautiskie pārvadājumi), pasažieru autopārvadājumu uzņēmumu galveno veidu organizācija.

2. iedaļa

Obligātā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana, kas paredzēta 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā

2.1. Iespēja, kas apvieno nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai jāietver visu 1. iedaļā uzskaitīto priekšmetu mācīšana. Šis sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas procesam jāilgst 280 stundas.

Katram apmācāmajam vadītājam vismaz 20 stundas pašam jāvada attiecīgās kategorijas transportlīdzeklis, kas atbilst vismaz tām prasībām, ko eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem nosaka Direktīva 2006/126/EK.

Kad apmācāmais vadītājs pats vada transportlīdzekli, viņš jāpavada instruktoram, ko nodarbina apstiprināts mācību centrs. Katrs apmācāmais vadītājs ne ilgāk kā astoņas no 20 individuālās braukšanas stundām drīkst braukt pa īpašu apvidu vai visaugstākās klases simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos un minētajiem ceļa apstākļiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika, un spēju optimizēt degvielas patēriņu.

Dalībvalstis var atļaut apstiprinātā mācību centra veikto apmācību daļēji sniegt, izmantojot IKT rīkus, tādus kā e-apmācība, tajā pašā laikā nodrošinot, ka tiek uzturēta augsta apmācības kvalitāte un efektivitāte, un izvēloties priekšmetus, kuros visefektīvāk var izmantot IKT rīkus. Dalībvalstis jo īpaši prasa uzticamu lietotāju identifikāciju un pienācīgus kontroles līdzekļus. Dalībvalstis kā daļu no apmācības var ieskaitīt specifisku apmācību, ko nosaka citi Savienības tiesību akti. Tas ietver apmācību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/68/EK (*) bīstamo kravu pārvadāšanā, apmācību par invaliditātes izpratni saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 181/2011 (**) un apmācību dzīvnieku pārvadāšanā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1/2005 (**), bet neaprobežojas ar tām.

Šis direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas procesam jāilgst 70 stundas, ieskaitot piecas individuālās vadīšanas stundas.

Minētās apmācības beigās dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija rakstiski vai mutiski eksaminē vadītāju. Eksāmenā jāiekļauj vismaz viens jautājums par katru mērķi no 1. iedaļā iekļautā priekšmetu saraksta.

2.2. Iespēja, kas ietver eksāmenu

Dalībvalstu kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija organizē 3. panta 1. panta a) apakšpunkta ii) punktā minētos teorētiskos un praktiskos eksāmenus, lai pārbaudītu, vai apmācāmajam vadītājam ir 1. iedaļā noteiktais zināšanu līmenis par tur uzskaitītajiem mērķiem un priekšmetiem.

a) Teorētiskajam eksāmenam ir vismaz divas daļas:

- i) jautājumi, tostarp jautājumi ar atbilžu variantiem, jautājumi, uz kuriem jāsniedz tieša atbilde, vai abu kombinācija;
- ii) gadījumu izpēte.

Teorētiskajam eksāmenam jāilgst vismaz četras stundas.

b) Praktiskajam eksāmenam ir divas daļas:

- i) braukšanas eksāmens, kura mērķis ir novērtēt prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus. Ja vien iespējams, eksāmenam jānotiek uz ceļiem ārpus apbūvētām zonām, uz atrsatiksmes ceļiem un automaģistrālēm (vai tamlīdzīgiem ceļiem) un uz visu veidu pilsētas automaģistrālēm, uz kurām paredzamas dažāda veida grūtības, ar ko vadītājam nākas saskarties. Vēlams, lai eksāmens notiktu atšķirīgos satiksmes blīvuma apstākļos. Braukšanas laiks uz ceļa jāizmanto optimāli, lai novērtētu kandidātu visās satiksmei izbūvētās teritorijās, par kurām var nākties braukt. Šim eksāmenam jāilgst vismaz 90 minūtes;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 181/2011 (2011. gada 16. februāris) par autobusu pasažieru tiesībām un par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 2006/2004 (OV L 55, 28.2.2011., 1. lpp.).

(*) Padomes Regula (EK) Nr. 1/2005 (2004. gada 22. decembris) par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā un grozījumu izdarīšanu Direktīvās 64/432/EEK un 93/119/EK un Regulā (EK) Nr. 1255/97 (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.).

- ii) praktiskais eksāmens, kas ietver vismaz 1.5., 1.6., 1.7., 3.2., 3.3. un 3.5. punktā noteikto. Šim eksāmenam jāilgst vismaz 30 minūtes.

Praktiskajā eksāmenā izmantotajam transportlīdzeklim jāatbilst vismaz tām prasībām, ko eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem nosaka Direktīva 2006/126/EK.

Praktisko eksāmenu var papildināt ar trešo eksāmenu īpašā apvidū vai piemērotā simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos un minētajiem ceļa apstākļiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika.

Šā neobligātā praktiskā eksāmena ilgums nav noteikts. Ja vadītājam jākārt šāds eksāmens, tā laiku drīkst atskaitīt no 90 minūtēm, kas paredzētas i) apakšpunktā minētajam braukšanas eksāmenam, taču šis laiks nedrīkst pārsniegt 30 minūtes.

Šīs direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju teorētiskajam eksāmenam jāaprobežojas ar 1. iedaļā minētajiem priekšmetiem, kuri saistīti ar transportlīdzekļiem, uz ko attiecas jaunā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana. Šādiem vadītājiem tomēr jānokārto viss praktiskais eksāmens.

3. iedaļa

Sākotnējās kvalifikācijas paātrinātā iegūšana, kas paredzēta 3. panta 2. punktā

Sākotnējās kvalifikācijas paātrinātajai iegūšanai jāietver visu 1. iedaļā uzskaitīto priekšmetu mācīšana. Tai jāilgst 140 stundas.

Katram apmācāmajam vadītājam vismaz 10 stundas pašam jāvada attiecīgās kategorijas transportlīdzeklis, kas atbilst vismaz tām prasībām, ko eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem nosaka Direktīva 2006/126/EK.

Kad apmācāmais vadītājs pats vada transportlīdzekli, viņš jāpavada instruktoram, ko nodarbina apstiprināts mācību centrs. Katrs apmācāmais vadītājs ne ilgāk kā četras no 10 individuālās braukšanas stundām drīkst braukt pa īpašu apvidu vai visaugstākās klases simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos, minētajiem ceļa apstākļiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika, un spēju optimizēt degvielas patēriņu.

Uz sākotnējās kvalifikācijas paātrinātu iegūšanu attiecas arī 2.1. punkta ceturtais daļas nosacījumi.

Šīs direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju sākotnējās kvalifikācijas paātrinātas iegūšanas procesam jāilgst 35 stundas, ieskaitot divarpus individuālas vadīšanas stundas.

Minētās apmācības beigās dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija rakstiski vai mutiski eksaminē vadītāju. Eksāmenā jāiekļauj vismaz viens jautājums par katru mērķi no 1. iedaļā iekļautajiem priekšmetu saraksta.

4. iedaļa

Obligātā periodiskā apmācība, kas paredzēta 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā

Apstiprinātam mācību centram jāorganizē obligātā periodiskā apmācība. Tai jānotiek ik pēc pieciem gadiem un jāilgst 35 stundas, kas sadalītas vismaz septiņu stundu garos laika posmos, ko var sadalīt divās dienās pēc kārtas. Izmantojot e-apmācību, apstiprinātais mācību centrs nodrošina, ka tiek nodrošināta pienācīga apmācības kvalitāte, tostarp izvēloties mācību priekšmetus, kuros visefektīvāk var izmantot IKT rīkus. Dalībvalstis jo īpaši prasa uzticamu lietotāju identifikāciju un pienācīgu kontroles līdzekļus. E-apmācības maksimālais ilgums nepārsniedz 12 stundas. Vismaz viens no apmācību kursa posmiem ir veltīts ar ceļu satiksmes drošību saistītam priekšmetam. Apmācības saturs ir salāgots ar apmācības vajadzībām konkrētām transporta operācijām, ko veic vadītājs, un attiecīgiem jauninājumiem juridiskajā un tehnoloģiju jomā, un, cik vien iespējams, būtu jāņem vērā vadītāja konkrētās apmācības vajadzības. Apmācības 35 stundās būtu jāaptver virkne dažādu priekšmetu, tostarp jāveic atkārtotas apmācības, ja ir apliecinājies, ka vadītājam ir vajadzīga noteikta korektīva apmācība.

Dalībvalstis var apsvērt iespēju uzskatīt pabeigtu specifisko apmācību, kas noteikta ar citiem Savienības tiesību aktiem, par ne vairāk kā vienu no noteiktajiem septiņu stundu laika posmiem. Tas ietver apmācību saskaņā ar Direktīvu 2008/68/EK bīstamo kravu pārvadāšanā, apmācību dzīvnieku pārvadāšanā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1/2005 un attiecībā uz pasažieru pārvadājumiem apmācību par invaliditātes izpratni saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 181/2011, bet neaprobežojas ar tām. Tomēr

dalībvalstis var nolemt, ka pabeigtu specifisko apmācību, kas saskaņā ar Direktīvu 2008/68/EK noteikta bīstamo kravu pārvadāšanai, uzskata par diviem septiņu stundu laika posmiem, ar noteikumu, ka šī ir vienīgā no citām apmācībām, kas tiek ieskaitīta periodiskajā apmācībā.

5. iedaļa

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas un periodiskas apmācības apstiprināšana

- 5.1. Mācību centriem, kas piedalās sākotnējās kvalifikācijas iegūšanā un periodiskā apmācībā, jābūt dalībvalstu kompetento iestāžu apstiprinātiem. Apstiprināt drīkst, tikai atbildot uz rakstveida pieteikumu. Pieteikumam jāpievieno dokumenti, tostarp:
 - 5.1.1. piemērota kvalifikācijas iegūšanas un apmācības programma, kurā norādīti mācītie priekšmeti, iecerētais īstenošanas plāns un mācību metodes;
 - 5.1.2. informācija par instruktoru kvalifikāciju un darbības jomām;
 - 5.1.3. informācija par telpām, kurās notiek nodarbības, par mācību materiāliem, par praktiskajam darbam pieejamajiem resursiem un izmantoto autoparku;
 - 5.1.4. informācija par nosacījumiem attiecībā uz nodarbību apmeklēšanu (dalībnieku skaits).
- 5.2. Kompetentajai iestādei jāsniedz rakstisks apstiprinājums ar šādiem nosacījumiem:
 - 5.2.1. apmācība jāsniedz saskaņā ar pieteikumam pievienotajiem dokumentiem;
 - 5.2.2. kompetentajai iestādei jābūt tiesīgai norīkot pilnvarotas personas, kas palīdzētu apstiprināto centru mācībās, un pārraudzīt šādus centrus attiecībā uz izmantotajiem resursiem un pareizu mācību organizāciju;
 - 5.2.3. apstiprinājumu drīkst atsaukt vai arī drīkst apturēt tā darbību, ja vairs netiek pildīti apstiprinājuma nosacījumi.Apstiprinātajam centram jāgarantē, ka instruktori labi pārzina visjaunākos noteikumus un prasības, kas attiecas uz apmācību. Īpaša atlases procedūras daļa ir tāda, ka instruktoriem jāapliecina zināšanas gan par priekšmetu, gan par mācību metodēm. Attiecībā uz apmācības praktisko daļu instruktoriem jāapliecina profesionāla vadītāja pieredze vai tamlīdzīga transportlīdzekļa vadīšanas pieredze, tāda kā smagā transporta vadīšanas instruktora pieredze. Mācību programmām jāatbilst apstiprinājumam un jāietver 1. iedaļā uzskaitītie priekšmeti.

II PIELIKUMS

NOTEIKUMI PAR VADĪTĀJA KVALIFIKĀCIJAS KARTES EIROPAS SAVIENĪBAS PARAUGU

1. Vadītāja kvalifikācijas kartes fiziskie parametri

Vadītāja kvalifikācijas kartes fiziskajiem parametriem jāatbilst ISO standartiem 7810 un 7816-1.

Lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem standartiem, vadītāja kvalifikācijas kartes fizisko parametru pārbaudes metodēm jāatbilst ISO standartam 10373.

2. Informācija uz vadītāja kvalifikācijas kartes

Vadītāja kvalifikācijas kartei jābūt divām pusēm.

1. pusē jānorāda:

- virsraksts "vadītāja kvalifikācijas karte" drukātiem lieliem burtiem tās dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodās, kura vadītāja kvalifikācijas karti izdod;
- tās dalībvalsts nosaukums, kura vadītāja kvalifikācijas karti izdod (var nenorādīt);
- vadītāja kvalifikācijas kartes izdevējas dalībvalsts atšķirības zīme, drukāta negatīvā, zilā taisnstūrī, kam apkārt ir divpadsmit zvaigznes dzeltenā krāsā; atšķirības zīmes ir šādas:

B	:	Beļģija
BG	:	Bulgārija
CZ	:	Čehija
DK	:	Dānija
D	:	Vācija
EST	:	Igaunija
IRL	:	Īrija
GR	:	Grieķija
E	:	Spānija
F	:	Francija
HR	:	Horvātija
I	:	Itālija
CY	:	Kipra
LV	:	Latvija
LT	:	Lietuva
L	:	Luksemburga
H	:	Ungārija
M	:	Malta
NL	:	Nīderlande
A	:	Austrija
PL	:	Polija
P	:	Portugāle
RO	:	Rumānija
SLO	:	Slovēnija

SK	:	Slovākija
FIN	:	Somija
S	:	Zviedrija

d) vadītāja kvalifikācijas kartes informācija, kas sanumurēta šādi:

1. turētāja uzvārds;
2. turētāja vārds;
3. turētāja dzimšanas datums un vieta;
4. a) izdošanas datums;
- b) derīguma termiņš;
- c) izdevējas iestādes nosaukums (var iespiest 2. pusē);
- d) no vadītāja apliecības numura atšķirīgs numurs, ko norāda administratīviem mērķiem (var nenorādīt);
5. a) vadītāja apliecības numurs;
- b) sērijas numurs;
6. turētāja fotogrāfija;
7. turētāja paraksts;
8. turētāja parastas dzīvesvietas adrese vai pasta adrese (var nenorādīt);
9. transportlīdzekļu kategorijas, attiecībā uz kurām vadītājs atbilst sākotnējās kvalifikācijas un periodiskas apmācības prasībām;

e) uzraksts "Eiropas Savienības paraugs" tās dalībvalsts valodā vai valodās, kas izdevusi vadītāja kvalifikācijas karti, un uzraksts "Vadītāja kvalifikācijas karte" Savienības pārējās oficiālajās valodās, kuri iespiesti zilā krāsā tā, lai veidotu vadītāja kvalifikācijas kartes fonu:

tarjeta de cualificación del conductor

карта за квалификация на водача

osvědčení profesní způsobilosti řidiče

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

juhi pädevustunnistus

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiománaí

kvalifikacijska kartica vozača

carta di qualificazione del conducente

vadītāja kvalifikācijas apliecība

vairuotojo kvalifikacinė kortelė

gépjárművezetői képesítési igazolvány

karta ta' kwalifika tas-sewwieq

kwalificatiekaart bestuurder

karta kwalifikacji kierowcy
carta de qualificação de motorista
cartelă de pregătire profesională a conducătorului auto
kvalifikačná karta vodiča
kartica o usposobljenosti voznika
kuljettajan ammattipätevyyskortti
yrkeskompetensbevis för förare

f) standartkrāsas:

— zilā: *Pantone Reflex blue*,
— dzeltenā: *Pantone yellow*;

2. pusē jānorāda:

- a) 9. transportlīdzekļu kategorijas, attiecībā uz kurām vadītājs atbilst sākotnējās kvalifikācijas un periodiskas apmācības prasībām;
10. saskaņotais Savienības kods "95", kā noteikts Direktīvas 2006/126/EK I pielikumā;
11. vieta, kas rezervēta, lai vadītāja kvalifikācijas kartes izdevēja dalībvalsts varētu norādīt svarīgu administratīvu informāciju vai informāciju, kas attiecas uz ceļu satiksmes drošību (pēc izvēles). Ja informācija attiecas uz virsrakstu, kas noteikts šajā pielikumā, pirms šādas informācijas jābūt attiecīgajam pozīcijas numuram;
- b) vadītāja kvalifikācijas kartes 1. un 2. pusē redzamo numurēto ierakstu skaidrojums (vismaz 1., 2., 3., 4a., 4b., 4c., 5a., 5b. un 10. pozīcijai).

Ja dalībvalsts vēlas izdarīt šos ierakstus valsts valodā, kas nav angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valoda – tad attiecīgā dalībvalsts, neskarot citus šā pielikuma noteikumus, izstrādā vadītāja kvalifikācijas karti ar tekstu divās valodās, no kurām viena ir kāda no iepriekšminētajām valodām.

3. Drošība, tostarp datu aizsardzība

Dažādās vadītāja kvalifikācijas kartes sastāvdaļas ir paredzētas, lai nodrošinātos pret jebkuru tās viltošanu vai manipulācijām ar to un lai atklātu jebkuru šādu mēģinājumu.

Dalībvalstīm jānodrošina, lai vadītāja kvalifikācijas kartes drošības līmenis būtu līdzvērtīgs vismaz vadītāja apliecības drošības līmenim.

4. Īpaši noteikumi

Dalībvalstis pēc apspriedēm ar Komisiju var pievienot krāsas vai marķējumu, piemēram, svītru kodu, valsts simbolus un drošības elementus, neierobežojot citus šā pielikuma noteikumus.

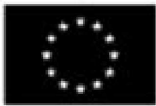
Saistībā ar vadītāja kvalifikācijas karšu savstarpēju atzīšanu svītru kods nedrīkst ietvert nekādu informāciju, kas jau neparādās skaidri salasāma uz vadītāja kvalifikācijas kartes vai kas nav būtiska kartes izdošanas procesā.

5. Pārejas noteikumi

Vadītāja kvalifikācijas kartes, kas izdotas pirms 2020. gada 23. maija, ir derīgas līdz to derīguma termiņa beigām.

6. Vadītāja kvalifikācijas kartes Eiropas Savienības paraugs

1. pusē

Vadītāja kvalifikācijas karte

(Dalībvalsts)

6. Fotogrāfija

1.

2.

3.

4a. 4b.

4c. (4d)

5a. 5b.

7.

(8.)

9.

2. pusē

11.

9.	10.
C1	
C	
D1	
D	
C1E	
CE	
D1E	
DE	

1. Uzvārds

2. Vārds

3. Dzimšanas datums un vieta

4a. Izdošanas datums

4b. Administratīvi noteiktais derīguma termiņš

4c. Izdevēja iestāde

5a. Apliecības Nr.

5b. Sērijas Nr.

10. Savienības kods

III PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA ATSAUCĒM UZ KONKRĒTĀM VADĪTĀJA APLIECĪBU KATEGORIJĀM

Atsauces šajā direktīvā	Atsauces Direktīvā 2006/126/EK
C + E	CE
C1 + E	C1E
D + E	DE
D1 + E	D1E

IV PIELIKUMS

A daļa

Atceltā direktīva ar tajā secīgi veikto grozījumu sarakstu

(minēti 14. pantā)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/59/EK
(OV L 226, 10.9.2003., 4. lpp.)

Padomes Direktīva 2004/66/EK
(OV L 168, 1.5.2004., 35. lpp.)

Tikai pielikuma IV daļas 2. punkts

Padomes Direktīva 2006/103/EK
(OV L 363, 20.12.2006., 344. lpp.)

Tikai pielikuma A daļas 6. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1137/2008
(OV L 311, 21.11.2008., 1. lpp.)

Tikai pielikuma 9.11. punkts

Padomes Direktīva 2013/22/ES
(OV L 158, 10.6.2013., 356. lpp.)

Tikai pielikuma A daļas 4. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/645
(OV L 112, 2.5.2018., 29. lpp.)

Tikai 1. pants un pielikums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1243
(OV L 198, 25.7.2019., 241. lpp.)

Tikai pielikuma IX daļas 5. punkts

B daļa

Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos un piemērošanas datumi

(minēti 14. pantā)

Direktīva	Transponēšanas termiņš	Piemērošanas datums
2003/59/EK	2006. gada 10. septembris	2008. gada 10. septembris attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, kas nepieciešama, lai vadītu vadītāja apliecībā norādītās D1, D1+E, D un D + E kategorijas transportlīdzekļus 2009. gada 10. septembris attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, kas nepieciešama, lai vadītu vadītāja apliecībā norādītās C1, C1+E, C un C + E kategorijas transportlīdzekļus
(ES) 2018/645	2020. gada 23. maijs, izņemot 1. panta 6) punktu 2021. gada 23. maijs attiecībā uz 1. panta 6) punktu	

V PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 2003/59/EK	Šī direktīva
1. līdz 7. pants	1. līdz 7. pants
8. panta 1. punkts	8. panta 1. punkts
8. panta 2. punkta pirmās daļas ievadvārdi un a) apakšpunkts	8. panta 2. punkta pirmā daļa
8. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	–
8. panta 2. punkta otrā daļa	8. panta 2. punkta otrā daļa
8. panta 3., 4. un 5. punkts	8. panta 3., 4. un 5. punkts
9. un 10. pants	9. un 10. pants
10.a pants	11. pants
11. pants	12. pants
11.a pants	13. pants
13. pants	–
14. pants	–
15. pants	14. pants
16. pants	15. pants
17. pants	16. pants
I pielikums	I pielikums
II pielikums	II pielikums
III pielikums	III pielikums
–	IV pielikums
–	V pielikums